

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ — ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 394.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 300—
polletno 150—
3 mesečno 75—
1 25—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročniški list po nakaznici. Na samoimensko naročila brez posilne denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno K 480—
polletno „240—
3 mesečno „120—
1 „40—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in sadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja K 120

Poština plačana v gotovini.

Pismo iz Avstrije.

Katerikoli novine vzameš v roke, mesece že pišejo danmazan in ugibajo o kreditni akciji antante, ki naj reši avstrijsko gospodarstvo poloma. Po kabaretih že delajo slabe in dobre šale o tej famozni akciji. Poučeni finančni avgturi trdijo, da navzlic brezdvomni pripravljenosti antante, pomagati svojemu homunculusu do življenjske možnosti, poteče še dokaj časa, predno bo možno uresničiti projekt. Tisoč ovir in težav je premagati. Ne glede na potrebna sredstva in na njih porazdelitev med posamezne nezakonske očete v antantnem svetu, je dobiti pritrdilo tistih, ki imajo garancije predprave. Na to kreditno akcijo se je opiralo na borzi v pozitivnem in negativnem zmislu obilo valutnih spekulacij, prav tako kakor na rešitev gornješleziskega vprašanja ali na bahate napovedi ogrskega gospoda Hegedusa o povzdigi ogrske denarne vrednosti.

Med temi pričakovanji je strmoglavila avstrijska krona v strašne nižave. Koncem prve dekade tekočega meseca so plačali v Zürichu za 100 kron le 60 centimov. Švicar je mogel dobiti na Dunaju za 100 frankov neverjetno svoto 18.000 K, Francoz za svojih 100 frankov okoli 8500 K in celo Italijan za 100 lir okoli 5000 kron. Naša krona je tudi tekom poletja močno izgubila, navzlic temu se je nekaj časa dobilo za sto jugoslovanskih evrov preko šest avstrijskih. Živo življenje v Avstriji ne sledi dosledno temu valovanju denarne vrednosti niti kadar gre denar navzgor, niti kadar gre navzdol. V notranjosti ima avstrijska krona neprimerno višjo vrednost. Brezdvomno je v tem velika, pa skoro nepopravljiva krivica, da ljudje z večvrednim denarjem v Avstriji v primeri z življenjem za isto svoto v svoji domovini neprimerno bolj po ceni, včasih naravnost zastoj živijo. Kaj je dolar v Ameriki, kaj frank ali lira v Švici ali Italiji? Z 10 franki je v Zürichu prav malo začeti, ali za te se je dobilo na Dunaju nekaj dni kar 1800 K. Za ta denar se je lahko prav udobno sukalo po Dunaju. Več projektov je, kako ozdraviti republiko strašne papirne poplave, ki je že presegla svoto 54 milijard. Nameravajo osnovati novo banko z inozemsko pomočjo. Enota naj bi bil frank. Določila bi se posebna relacija novega denarja z zlato valuto. O likvidaciji starega položaja je težko zanesljivo izvedeti. Pred meseci se je mislilo na razmerje 1:100, sedaj na polje se je položaj poslabšal. Ljudje bi zelo izgubili, ali iz tega položaja bo treba ven, ker je devalvacija toliko, da

je prometna enota skoro že 100 kron. Rdečih kronskih in plavih desetkronskih metuljčkov na Dunaju skoro ne vidite. Časopisi ne pišejo o kruti operaciji. Cenu razburjati ljudi, ki so itak zelo nezaupni! Kdor ima denar — in teh je mnogo — se je za gotov del premoženja zavaroval »für jeden Fall«, kakor pravijo.

Penzionisti, mali rentnarji, uslužbeni gotovih vrst so v silno žalostnem položaju. Inteligenca, včasih najboljša, je res v žalostnih prilikah. Kar pa ima kupčijo ali kakorkoli baranta in posreduje, ima dovolj denarja. Delavci, posebno kvalificirani, zelo dobro zaslužijo. Deloljubnost ni še vzgledna ali večja je.

Stinnes se je že močno zasidral v avstrijsko gospodarstvo, bolj nego se vobče ve. Alpiska montanska družba je le eno podjetje. Stinnes jemlje mnogo trgovske inteligence v Nemčijo, pošilja pa delavce v Avstrijo. Ti njegovi emigranti, deloljubni ljudje, niso baš priljubljeni pri domačih delavcih. Bilo je že sporov in spopadov.

Gibanje za priključitev k Nemčiji je poleglo. Bilo je menda zadnji razmah in vzklon pobitega duha. Dejstvo pa je, da je za to prišla in se nadaljuje gospodarska penetracija Nemčije. Ta pa bo držala, vsak ugovor bi bil zastoj. Naivni Avstrijci so upali, če pride do združitve, dobiti vse ugodnosti Nemčije, morda za tri krone eno marko, na drugi strani pa da bi gospodarsko tahirali dalje. Ušli so velikemu razočaranju.

Navzlic vsem polomom se število Karlistov množi. Obup in nezadovoljnost sta najboljša agitatorja. Naravni pristaši so ljudje, katerim se je prej dobro godilo in so bili spoštovani. Dijaštvo je po provinci zelo vsenemsko in se dalje sablja, samo manj pije, v centrali je židovski pritok ogromen. Med dijaštvom je mnogo socialistov. Židje so skoro vodilni. V Avstriji je sploh po vojski vpliv Židov kolosalno narave: finance, gospodarstvo, novinarstvo, literatura, celo šport. Lahko je razumeti, da ti krogi najbolj čislajo Zagreb in njegove gospodarske muzikante. Popolnoma krivo je podcenjevanje gospodarske silo Avstrije in zlasti na Dunaju. Država je v slabih razmerah, ker se v negotovosti vsako brani nositi žrtve in breme. Druga je privatno gospodarstvo. Dunaj ima presrečno logo, kolosalen trgovski in finančni aparat, eksportni stroji kakor malo kakšno tržišče. Omalovaževanje niti od naše, niti od strani Čehov ni

na mestu. Vrhutega imajo velikansko število pridnih in stremehih trgovcev, ki so vzgledno živi, imajo krasen okus in se res potrudijo. Uljudnost je zopet stara, vsepovod v gostilni, trgovini, na železnici. V Gradcu in na Dunaju pripravljajo »Messe«. V Gradcu pravi, da naj pokaže kulturni semenj štajersko trgovsko in obrtno zmožnost in pridnost. Veržnike izključijo. Na Dunaju se delajo velike priprave v rotundi. Pokazali bodo brezdvomno lepe stvari. Obiskovalcem pa priporočamo največjo pozornost, ker bodo slabi elementi cene brezdvomno napeli ob tej priliki. Po nepotrebnem naj bi ne hodili naši ljudje v tujino, kjer že slaba valuta zavaja k nepotrebnim izdatkom.

Kdor pa pojde, naj oznanja doma, da je demovini pomagati le z delom, pridnostjo, ustvarjanjem novih vrednot in resnim izkoriščanjem bogatih naravnih zakladov. Naša skrb in naš ponos bodi, da krasno uspe prvi ljubljanski veliki semenj v vsakem oziru tudi po odzivu in obisku!

— — —

duhovščina; 5. cerkveno služabništvo s križem; 6. pet dijakov s kardinalicami; 7. pravoslavno svečeništvo po starešinstvu; 8. enajst episkopov in en katoliški škof; 9. pet metropolitov in en katoliški nadškof; 10. Nj. Svetost patriarh s nadškofom in metropolitom.

j) Znaki kraljevskega dostojanstva (krona, žezlo, jabolko, ostroge in sablja). Nosijo jih najvišji predstavniki vojske in mornarice.

k) Lafeta s truplom Nj. Vel. kralja. Vodi jo kraljeva garda. Okrog lafete pobočniki in ordonance Nj. Vel. kralja, častni adjutanti in civilni kraljevi dvor.

l) Člani kraljevskega dvora; m) posebne misije tujih dvorov in držav s svojim spremstvom; n) kraljevska vlada; o) diplomatski zbor; p) predsedništvo narodne skupščine in narodni poslanci; q) bivši predsedniki vlade, bivši ministri, bani, predsedniki bivših pokrajinskih vlad, naši poslaniki na tujih dvorih, in sicer sedanji kakor tudi bivši; r) generaliteta in admiraliteta; s) akademija znanosti s rektorji vseučilišč in tehnik; t) državni svetniki, guverner Narodne banke, pokrajinski namestniki, pomočniki ministrov in kancelar patriarhije; u) predsedniki kasacijskega dvora, glavne kontrole, apelacijskega in odgovarjajočih sodišč iz kraljevine; v) nosilci Karagiorjeve zvezde; x) predstavniki beogradske občine, pokrajinskih mest okrog in v županij, z) direktorji in načelniki ministrstev, člani višjih sodišč in glavne kontrole, profesorji vseučilišč in tehnik, predstavniki sodišč prve stopnje, direktorji in upravniki višjih oblastnih, ravnatelji srednjih šol in vse ostale višje uradništvo; y) korporacije in odposlanstva naroda; z) častniški zbor (aktivni in rezervni), q) mečanstvo in oddelek vojske.

Obleka za udeležence pogrebnega. Zastopniki našega časopisa dobe zaradi svobodnega kretanja izkaznice od upravnika mesta Beograda, a zastopniki tujega tiskarstva od Presburoja.

VI. Pri prihodu na železniško postajo dvigne krsto generaliteta in admiraliteta, jo nese skozi dvor no čakalnico in položi v voz. Pre-

Kralj Peter I.

Sporod pogrebnih svečanosti.

— d Beograd, 18. avgusta. (Ur.) Državni odbor za pogreb Nj. Vel. kralja Petra I., ki se bo vršil dne 22. avgusta 1921:

I. Po opravljeni liturgiji na pokopnem svečano opelo ob 7.30 zjutraj v saborni cerkvi. Opela se udeležijo vsi metropolit in episkopi kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, a načeljuje mu Nj. Svetost srbski patriarh ob asistenci svečeništva. Spominski obred prirede vsi duhovniki ostalih krščanskih veroizpovedi v cerkvi, a pri iznosu posmrtnih ostankov pred cerkvijo višji duhovniki nekrščanskih veroizpovedi po obredih svoje vere.

II. Svečanemu opelu prisostvujejo:

a) posebne misije tujih držav; b) kraljevska vlada in predsedništvo narodne skupščine; c) diplomatski zbor; d) narodni poslanci; e) državni svetniki, guverner Narodne banke, pokrajinski namestniki, pomočniki ministrov, rektorji vseučilišč in tehnik ter kancelar patriarhije; f) bivši predsedniki vlade, bivši ministri, bani in predsedniki bivših pokrajinskih vlad, naši zastopniki pri tujih državah, sedanji in bivši predsedniki kasacijskega dvora, glavne kontrole, apelacijskega sodišča in tem stopnjam odgovarjajoče osebnosti iz kraljevine; g) dvorni častniki, častniki adjutanti, generaliteta in admiraliteta; h) predsedništvo beo-

gradske občine in voditelji odposlanstev pokrajinskih mest, okrog in v županij. Označeni gospodje bodo zavzemali v cerkvi mesta po predpisnem načrtu. Obleka: Frak z dekoracijami ali narodna noša. Častniki v svečanih krojih z dekoracijami.

III. Na opelu odgovarja na nepve (jekternije) Beogradske pevsko društvo.

IV. Po izvršenem opelu pone- so kraljevo telo iz cerkve člani kraljevske vlade in predsednik narodne skupščine.

V. Sprevod krene od saborne cerkve na železniško postajo ob 9. in sicer po ulicah Kralja Petra Kneza Mihajla, Kralja Milana, Miloša Velikega in Nemanje, koder tvorijo špalir čete beogradske posadke ter dijaki srednjih in ljudskih šol. Sprevod se bo pomikal po tem redu:

a) križ in žito; b) godba in nosilci znakov; c) poveljnik pogreba s štabom; d) oddelek vojaštva; e) polkovne zastave z odposlanstvi vojske; f) oddelek vojaštva; g) kraljev konj, ki ga vodita dva gardna častnika; h) venci; i) pevsko društva in učenci meniške šole ter svečeništvo vseh veroizpovedanj, in sicer po tem redu:

1. židovska duhovščina obeh obredov s svojimi rabini; 2. muslimanska duhovščina z reis li ulemo na čelu; 3. evangeljsko svečeništvo s svojim seniorjem; 4. katoliška

Alfonz Daudet:

41

Tartarin na planinah

Roman.

Prevel dr. Ivo Šorli.

No, njemu se je res prav ljubilo plesati! Ker ni vedel, kako bi se nadležne ženske drugače odkrižal, ji je ponudil roko ter ji galantno razkazoval celico svojega prednika, obroč, s katerega je visela jetnikova veriga in sledove njegovih korakov na skrilih okrog stebra. Res nikoli ne bi se bilo niti sanjalo ljubeznjivi debeli gospej, da je ta, ki jo vodi pod roko, tudi sam tak nesrečnež državni jeetnik, žrtev človeške nepravilnosti in zlobnosti.

Najkočljivejša je bila kajpak ločitev, ko je nesrečni Bonnivard privedel svojo plesalko do vrat. Z nasmehom popolnega kavalirja se je priklonil: »Ne, hvala! ... Jaz ostanem še malo tu ...« ključar pa, ki ga ni bil pustil iz oči, je zdaj na največje začudenje vseh ostalih zaklenil vrata za njim.

Kakšna sramota! Reveža je oblival mrzel pot, ko je slišal opazke oddaljujočih se turistov. Po sreči se ta muka vsaj za danes ni več obnovila, zakaj — radi slabega vremena ni bilo nikogar več v grad.

Strašen vihar v grad stihle deske, iz odprtin v podzemlju se čuje kakor stokanje slab zakopanih žrtev, a pene iz razburjenega jezera se zaganjajo po zidovju prav do lin navzgor in prše prav do jetnika. Od časa do časa pisk kakega parnika in enakomerno klopotanje njegovih koles, kakor da bijejo takt tečemu premišljevanju ubogega Tartarina. Počasi le- ga na celico, ki se zdi vedno večja, siva, mračna temina,

Zakaj, za božjo voljo, so ga ujeli in ga zaprli v ta žalostni kraj? Kako naj razume to? Ali ima vmes svoje prste Costecalde? Da je vse skupaj volilni manever, ki naj pomaga še v zadnjem hipu prepričati pobebo? Ali pa da je izvedela ruska policija za njegove neoprezne besede in njegove zveze s Sonjo ter zahteva njegovo izročitev zdaj? ... Toda čemu se mu potem zaprli tudi odposlanec? Kaj so mogli očitati tem nesrečnikom, ki jih kar vidi vse prestrašene in obupane pred seboj, čeprav niso v Bonnivardovi celici, pod temi oboki iz strnjenih skal, kjer se zdaj, ko se je stemnilo podlgo ogromne podgane, plazijo prašički in neslišni pajki s svojimi gnusnimi iščočimi nogami? ...

Toda pogledajte, kaj stori mirna vest! Navzlic podganam, mrazu in pajkom spi veliki Tartarin sredi vseh grozot državne ječe in sredi vseh teh mučniških senc z odprtimi ustmi in stisnjenimi pestmi svoje trdno in glasno spanje, kakor ga je spal med nebom in prepadi tam »goraj v planinski koči.

Zdelo se mu je, da še sanja, ko ga je zjutraj zbudil glas njegovega paznika: — Vstanite, okrajni prefekt je prišel, da vas zasliši! In skoro spoštljivo je pristavil: Morate biti že imeniten zločinec, če se je potrudil sam prefekt k nam.

On — zločinec? Ne, Bog ve, da to ni — toda nič čudnega bi ne bilo, če je takemu podobno po ti noči v mokrotni ječi.

Ne da bi mu pustili, da se vsaj nekoliko popravi in očisti, ga pripeljejo v bivšo grajsko knjižnico, ki je pretvorjena v orožniško pisarno, polno pušk, stoječih v dolgih vrstah po stojalih ob zidu.

Tam že sede med orožniki njegovi planinci, Tartarin jim pomirjevalno pokima. Ko pa

zapazi tudi okrajnega prefekta, mu je še bolj mučen občutek, da stoji tako nemaren pred tem črno oblečenim korektnim uradnikom ki ga strogo zapraša:

— Vi se kličete Manilov, kaj ne? ... Ruski podanik — požigalec v Petrogradu ... ubežnik in zdaj moreilec v Švici.

— Ma kdo to pravi? Vse skupaj je pomota, samo nesporazumljenje, gospod!

— Molčite, drugače vam dam zamašiti usta! ga prekine stotnik:

Prefekt pa vedno korekten, povzame:

— Da vam prihranimo vsako laž, povejte rajši, ali poznate to vrvi! ...

Njegova vrv! Njegova z žico prepletena v Avignonu napravljena vrv! Tartarin povese glavo in na največje presenečenje odposlanec potrdi, da jo pozna.

— In tudi tega ne veste, da je bil v unterwaldskem kantonu s to vrvjo obešen nekdo? Vse trepetajoč Tartarin prisega, da ne ve ničesar o tem.

— Bomo videli!

In zdaj pripeljejo italijanskega tenorista ki so ga bili nihlisti obesili na neko hrastovo vejo na Brünigu, a ki so ga drvarji kakor pč čudežu rešili.

Policist pogleda Tartarina:

— Ta ni!

Potem odposlanec:

— Ti še mani! To je pomota.

Vse besen plane prefekt in zakriči na Tartarina:

— Kaj pa iščete potem tu?

— To vprašujem neprestano pel tudi jaz! odgovori predsednik s srčnostjo človeka, ki se mu godi krivica.

Samo še nekaj pojasnila je treba, potem so taraskonski planinci zopet svobodni in za-

puste chillonski grad, čegar dušečo in romantično melanholijo so spoznali bolj od vsakega drugega turista na svetu.

Samo še v hotelu Müller se ustavijo, da si vzamejo prtljago in zastavo ter da plačajo račun za večerajšnji obed, ki ga niso utegnili poručiti, potem pa kar naglo z vlakom dalje proti Zenevi.

Na dveh nasproti si obrnjenih klopih v koticu dolgega švicarskega vagona sede planinci. Vsi so naveličani in potrti so jim obrazi.

Pasalon pa, uničen od prestanega strahu drži zastavo med nogami, se skriva za njo gleda kakor zajec, na desno in na levo, in se boji, da ga spet ne zgrabi ...

Kaj pa Tartarin? O, on je vedno enak dostojanstven in miren in bere zdaj s naj večjo slastjo časopise z juga — cel zavoj ga je čakal pri Müllerju — ki vsi prinašajo po »Forumu« posneto poročilo o njegovi poti na Jungfrau, seveda tisto, ki ga je bil sam naravkoval, le da vsa v še neizmerno povečani meri a hvala junaku ne konca, ne kraja.

No, nenadoma uide junaku vzklík, strašen vzklík, ki gre do konca voza: Poslušajte to: »Širi se glas, da namerava P. P. D. Costecalde, čim okreva od zlatenice, ki ga je pred nekaj dnevi vrgla na posteljo, odpotovati, da napravi turo na Mont-Blanc, torej še više, nego Tartarin ...« A! razbojnik! On bi rad ubil mojo Jungfrau! Toda čakaj, bratec, jaz ti jo kmalu spiham tvojo turo! Chamonix je samo nekaj postaj od Zeneve — vrh Mont-Blanca bom jaz pred teboj! Ali ste s mano otroci?

Bravida da že ne! Njemu jih je dovolj teh neumnosti! »Dovolj in še preveč!« skorej neslišno tuli s svojim mrtvim glasom Excourbanič,

len se vlak odpelje, se opravi kraljevski obred, pri katerem odpeva družba »Stankovič«.

VII. Na peron imajo pristop samo one osebe, ki so prisostvovali pelu v cerkvi.

VIII. Odhod trupla Nj. Vel. kralja in spremljevalcev je ob 10.30. Monitorji na Savi oddajo tri poročila po 21 topovskih strelah, in sicer med opelom v cerkvi, med sprevedom in odhodom vlaka iz Beograda. Aeroplani spremljajo spreved od Beograda do Mladonovca in Oplenca.

IX. Truplo spremljajo člani kraljevskega doma, kraljevska vlada, Nj. Svetost patriarh s štirimi arhijereji in štirimi svečniki, predsedništvo narodne skupščine ter vojaška in civilna kraljeva hiša.

X. Pri vseh odmorih na potu kakor tudi na potu od Beograda do Topole izkazuje narod z duhovništvom iz mest in okolice zadnjo čast sprevedu kraljevega trupla.

XI. Vlak dospe v Mladonovac ob 13. Truplo prenesejo iz vlaka dvorni častniki. Na postaji se obdrži kratek obred. Med tem

obredom bodo določene čete izkazale čast. Takoj po obredu krene spreved iz Mladonovca v atomobilih preko Arangjelovca v Topolo.

XII. Spreved dospe okoli 17. pred kraljevo zaobljubljeno cerkev na Oplencu, kjer ga pričakuje svečeništvo z narodom. Truplo Nj. Vel. kralja prenese v cerkev narod. V tem času izkaže vojska čast.

XIII. Po kratkem obredu se truplo umrlega kralja položi v grobnico ob 17.30.

ZADNJI STRELI.

XIV. V trenutku, ko se bo truplo polagalo v grobnico, to je ob 17.30, se bo razen častnega streljanja določenih čet na Oplencu oddalo po 21 topovskih strelah v Beogradu, Sarajevu, Splitu, Skoplju, Cetinju in Novem Sadu, kakor tudi na vseh vojnih ladjah naše vojne mornarice na Jadranskem morju. Donavi in Savi. Obenem se bo v cerkvah vseh veroizpovedi v kraljevini opravljala služba božja za pokoj duše blagopokojnega kralja, v krščanskih cerkvah pa bodo zvonili zvonovi.

Globoko žalje za kraljem.

PRVE SOŽALNE IZJAVE TUJIH VLAD.

ISKRENO SOŽALJE FRANCIJE.

— Pariz, 19. avgusta. Predsednik francoske republike je poslal kralju Aleksandru sožalno brzojavko, v kateri se z globokim sožaljem spominja pokojnega kralja, kralja junaka in vojaka, ki je obkrožen z neverljivo slavo, spominja se mladega dijaka sent-sirské vojaške šole, ki je potegnil meč za Francijo v težkih letih 1870. Sožalna brzojavka je zelo iskrena.

— Beograd, 19. avgusta. (Izv.) Kakor javljajo iz Pariza, je vest o smrti kralja Petra, napravila na francosko javnost globok vtis. Ministrski predsednik Briand je izrazil sožalje ministru dr. Jankoviću. Obenem je naročil francoskemu poslaniku v Beogradu, da izraze kraljevi naši vladi iskreno sožalje francoske vlade povodom smrti kralja Petra, ki je bil velik prijatelj Francije.

ŽALOVANJE NA GRŠKEM.

— d Atene, 18. avgusta. Ko se je zvedelo za smrt kralja Petra I., je odšel zunanji minister Baltazi takoj v poslanstvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, da izrazi v imenu grške vlade sožalje. Vlada je o smrti takoj obvestila kralja Konstatina, ki se nahaja na fronti, ter odredila trodnevno žalovanje. Na ministrstvih in ostalih državnih poslopih so zastave spuščene na pol droga.

AVSTRIJSKI PREDSEDNIK IZRAŽA SOŽALJE.

— d Dunaj, 18. avgusta. Kakor doznava »Politische Korrespondenz«, je zvezni predsednik dr. Hainisch poslal kralju Aleksandru brzojavko, v kateri mu izraza svoje globoko sožalje povom smrti kralja Petra. Hkrati je bil avstrijski opravnik v Beogradu pooblaščen, da jugoslovanski vladi izrazi globoko sožalje avstrijske vlade.

SOŽALJE MESTA ZAGREBA.

— d Zagreb, 18. avgusta. Povodom smrti Nj. Vel. kralja Petra I. je odposlal načelnik mesta Zagreba dvorni pisarni brzojavko, ki se glasi: Svobodno in kraljevo glavno mesto Zagreb se polno iskrene tuge klanja pred odrom slavnega kralja, pred odrom velikega človeka, pred odrom Vašega vzvišenega očeta. Večna slava njemu, ki je s tolikim razumevanjem in ljubeznijo objel enako ves svoj narod ter njegovi sreči in veličini žrtvoval svoje mučniško življenje. Večna slava Njegovemu zgledu in zgodovini naroda, ker se vrline in odličnosti kralja zlije v diven sklad z odličnostmi velikega človeka. Večna slava kralju, človeku vzoru iskrene ljubezni napram vsem slojem poverjenega mu naroda. Slava Onemu, ki je razumel, cenil in ljubil pravno preteklost svojega naroda brez razlike imen in plemen. Slava Onemu, ki je s temi velikimi vrlinami in odličnostmi postal veliki nosilec ideje edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vzklikajoč — Slava Njemu, velikemu kralju in človeku — prosimo Vsega močnega, naj v Vašem Veličanstvu ohrani velike vrline in velike odličnosti Vašega velikega očeta, veliko ljubezen in polno razumevanje za zvesti Vam narod. Prosim Vsemogočnega, naj uteši Vaše Veličanstvo v boji, ki jo deli z Vami zvesto mesto Zagreb. — Načelnik arhitekt Veskoslav Heinzl.

ŽALJE V SARAJEVU.

— d Sarajevo, 17. avgusta. Povodom smrti Nj. Vel. kralja Petra I. so razobešene na vseh državnih in zasebnih poslopih črne zastave. Pokrajinski namestnik dr. Gjurgjević je poslal ministrskemu predsedniku sožalno brzojavko ter izdal na narod v Bosni in Hercegovini proglas, v katerem sporoča veliko izgubo.

Velikina kralja Petra pa ni samo v njegovem državljanskem geniju in v njegovih političnih zmoglostih, njegova veličina je v bleščem moralnem momentu, ki bo kakor baklja osvetljeval pot, po katerih bo hodil naš narod.

VAŽNI DOKUMENTI O ZAROTI LETA 1903.

— Budimpešta, 19. avgusta. (Izv.) Kakor javlja »Az Est«, je v budimpeštanskem narodnem muzeju shranjena velika zbirka važnih dokumentov, ki se nanašajo na beogradsko zaroto iz leta 1903. To zbirko, ki je bila doslej

strogo zapečatena, je prenesel v Budimpešto pred 12 leti knjigar Milić in jo shranil v muzeju s prošnjo, da jo odpro po smrti kralja Petra. Ker je sedaj glavni pogoj izpolnjen, so uvedeni koraki, da se zbirka odpre in pregleda.

NOVINARJI PRI POGREBU.

— d Beograd, 18. avgusta. Da bi se mogli novinarji med kraljevi pogrebnimi svečanostmi svobodno gibati, je potrebno, da imajo legitimacije, izdane od presbitorja s podpisom šefa in državnim pečatom.

Kralj Peter I. na mrtvaškem odru.

— Beograd, 19. avgusta. (Izv.) Kakor smo že včeraj javili, so bila dekoracijska dela v saborski cerkvi, kjer leži truplo kralja na veličastnem odru, včeraj ob 8. dopoldne dokončana in so prve množice vstopale plačajoč k odru, izkazujoč velikemu kralju zadnjo čast in molitev.

Sredi cerkve je velik sarkofag, na katerem leži kralj jasne lica in sveže barve. Kralj je oblečen v vojvodsko uniformo, na prsih ga dišijo številni redi in odlikovanja raznih vladarjev Evrope. Na prsih pokojnega kralja je pripet prvi izvod naše albanske spominke kolajne, katero bodo prejeli vsi še živi vojaki, ki so spremljali kralja skozi težko pot Albanije in ki so se kot vojaki udeležili tega pohoda.

Pred odrom stoji velika, lepa palma, kot simbol nevenljive slave. Na dvorno pisarno prihajajo množestveni brzojavke iz vseh kraljev držav in tudi tujih vlad in vladarjev. Pričakujejo, da bo poklonjenih okoli 2000 vencev.

— d Beograd, 18. avgusta. Zjutraj ob 7.30 je došel dr. Milovanović v saborsko cerkev ter otvoril pokrov krste, v kateri leži kralj, ki ga je pomazilil z balzomom. Točno ob 8. kakor je bilo objavljeno, se je pričelo spu-

Važna seja ministrskega sveta.

Priprave za sprejem tujih misij. — Boleznost kralja Aleksandra. — Manifest kralja Aleksandra narodu.

— Beograd, 19. avgusta. (Izv.) Ministrski svet je imel včeraj dopoldne važne seje, na katerih je prišlo v razpravo več tekočih zadev. Dopoldnaska seja je trajala od 10. do 12. Najprej sta ministrski predsednik g. Nikola Pašić in minister notranjih del Pribičević poročala o položaju, ki je nastal v državi po smrti kralja Petra I. V vsej državi je smrt vzbudila globoko žalost in žalovanje. Iz vseh kraljev se priključajo številne deputacije, iz vseh mest in občin prihajajo žalne brzojavke. Ves troimeni narod globoko čuti izgubo svojega dobrega vladarja.

Vlada je na dopoldanski seji najprej razpravljala o ukrepih, kako nastaniti vse one velike množice, ki bodo prihajale v Beograd k pogrebu. Ker je Beograd premajhen, da bi mogel dostojno in primerno sprejeti vse množestvene deputacije, je vlada sklenila, da naj se deputacije omeje na čim manjšo število članov. Država pa bo tudi dovolila vse olajšave glede potovanja, skrbela bo za hitri promet na železnih in na ladjah.

Dalje je ministrski svet obravnaval vprašanje, kako sprejeti misije in odposlanstva tujih držav. Kakor se doznava, nameravajo Francija, Anglija, Italija, Rumunija in še druge države poslati k pogrebu posebna odposlanstva. Njih primeren sprejem je dolžnost države.

Ministrski svet je tudi razpravljao o programu sobotne slovesne seje zakonodajne skupščine. Seja skupščine bo ob 9. dopoldne. Skupščini se bo nanašala smrt kralja Petra I. in nastop vlade kralja Aleksandra. Ker je po členu 56. ustave novi kralj dolžan skupščini položiti prisego na ustavo tekom desetih dni in ker je naš kralj Aleksander v Parizu bolan, se je na

seji razpravljalo vprašanje, ali se naj prisega odloži do kraljevega ozdravljenja ali se naj odpošlje posebno odposlanstvo Narodne skupščine, kateri naj bi kralj položil prisego. Sobotna skupščina bo o tem razpravljala. Odrejeno je, da se na sobotni svečani seji ne govore slovesni posmrtni govori.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je dalje poročal, da je naš kralj Aleksander brzojavno pooblastil sedanjo vlado, da še nadalje izvršuje v njegovem imenu kraljevsko oblast.

Ministrski svet je tudi poročal o stanju bolezni kralja Aleksandra. Vlada se je odločila, da izda dnevno opoldnasko bulletin, v katerem bo na kratko poročala o poteku kraljeve bolezni. V Pariz sta na vladno željo odpovala beogradska zdravnik dr. Subotić in dr. Koen. Bolezen je dosedaj neizpremenjena.

Manifest kralja Aleksandra narodu.

Ministrski svet je dalje razpravljao o manifestu novega kralja narodu. Ministru pravde dr. Marku Gjurišiću in ministru notranjih del Pribičeviću je bila dana naloga, da sta sestavila vsebino manifesta. V dopoldanski seji je potem ministrski svet odobril tekst tega manifesta, ki je bil brzojavno odposlan v Pariz, da ga kralj Aleksander odobri.

IZPRAZNITEV BARANJE.

Ministrski svet je dalje sklenil izpraznitev Pečuha, Baranje in bajskega trikota. Vlada je sklenila, da se vse naše čete umaknejo iz teh krajev, ki po trianonski pogodbi pripadajo Madžarski. Vlada se je s težkim srcem odločila za ta korak, prisiljena pa je bila, ker hoče spoštovati podpisane pogodbe in ker je v zadnjem trenutku došlo iz Pariza obvestilo, da je Vrhovni svet odklonil zahtevo naše vlade po podaljšanju okupacije Baranje za toliko časa, dokler se na Madžarskem ne izpremeni Horthyjev režim.

Bolezni kralja Aleksandra.

— Beograd, 19. avgusta. (Izv.) Glasom zadnjih poročil iz Pariza je bolezen kralja Aleksandra neizpremenjena. Kriza še traja. Danes sta odpovala kraljeva zdravnik dr. Vojislav

Subotić in dr. Koen v Pariz, da kot kirurga prisostvujeta operaciji slepaga črevida. O stanju bolezni bo vlada izdala dnevne bulletin.

Kraljeva rodbina na potu skozi Ljubljano.

— Ljubljana, 19. avgusta. Danes ob 6.32 zjutraj so dospeli iz Pariza s simptomorientekspresom v Ljubljano v posebnem dvornem vlaku člani kraljeve rodbine. Dospeli so princezinja Jelena, prince Pavle in prince Arzen. Na glavnem kolodvoru so jih pričakali kr. pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar in general Dokič.

Ker je proga Zidani most - Zagreb med postajama Rajhenburg - Krško pokvarjena, je odšel ob 7.43 dvorni vlak po dolenski progi proti Karlovcu na Zagreb. Kralj Aleksander, kakor uradno javljajo, se ni vozil, kljub temu, da je bila slična vest razširjena po mestu.

Odkritje spominske plošče pisatelju Podlimbarskemu.

V nedeljo 28. avgusta t. l. odkrijemo na slovesen način spominsko ploščo našemu Podlimbarskemu v Spodnjih Lokah pri Krašnji nad Lukovico. K tej slavnosti vabimo vsa narodna društva, korporacije in narodno občinstvo, ki naj pride počastiti spomin enega izmed tistih, ki so bili za svoje narodno delo in prepričanje preganjani in uničeni. Pod Limbarsko goro je

rojstna vasica Franja Maslija, ki si je nadel pisateljsko ime »Podlimbarski«. V njegovo ob državni česti ležečo hišo »pri Nečetu« vzhajajo te dni spominsko ploščo, ki bo pričala poznim rodovom, da slovenski narod ve ceniti svoje može, ki niso samo delali za narod, temveč tudi umrli zanj. Odkritje bo dopoldne ob 11. in popoldne ljudska veselica s sodelovanjem pev-

skih zborov, godbe itd. V Domžalah na kolodvoru bodo na razpolago vozovi, ki bodo izletnike za nizko ceno peljali v Krašnjo in nazaj. Nudi se občinstvu celodnevne prijazne izlet v »Črni graben«. V Krašnji bodo dobili izletniki po poštini ceni kosilo in druga telesna okrepčila. Za kosilo in vožnjo se je zalagati pisмено pri odboru za odkritje spominske plošče. Natančen spored sledi.

ODBOR.

Politične vesti.

— O političnem položaju po kraljevi smrti piše »Obzervator«. Smrt kralja Petra je prekinila politična mrtva sezona. Smrt kralja sicer ni izkazala nobenih zapletljivih, ker je vprašanje prestolonasledstva rešeno, četudi je med možnostmi, ki bi mogle vplivati na razvoj političnih razmer, tako ni bilo primerno, da vlada ni takoj javila, da regent radi bolezni ne bo prišel k pogrebu kralja očeta. Enako tudi ni javila prihoda knežije Jelene in princev Arzena in Pavla, ter se zdi, da beogradska poročevalna služba ni v redu, ali pa da ministrstvo ne računa dovolj z javnostjo. V vladi beogradskega kroga ne vlada ona enodušnost, ki je potrebna v važnosti trenutka, zlasti ker se kraljeva oblast nahaja v rokah ministrov in je regent v inozemstvu. Pričakovalo se je, da bodo radikali nastopili samostojno in da bo prišlo do preloma z demokrati. Kakršnokoli pa naj bi bile razmere, smatramo ta prelom sedaj za prezgodaj in se gotovo ne dogodi v času, ko so napete naše zunanje razmere in ko stojimo pred kronanjem kralja Aleksandra. Mi smo zagovarjali revizijo ustave, toda tudi za to ni sedaj pripraven čas, ko je treba mesto boja za revizijo ustave doseči sporazum in stopiti s tem sporazumom pred narod. Povsem je jasno, da stopamo danes na novo podlago političnega življenja. Kralj Peter sicer ni sodeloval pri razvoju razmer, toda bilo je dovolj, da je živel. Sedaj tega ni in verjetno je, da bo nastopilo ostrejšje naglašanje strankarskih tendenc, a pri naših sosedih ostrejši nastop onih strui, na katere smo doslej naleteli. Radi tega je potrebno, da z ozirom na inozemstvo ne bo v teh kritičnih časih niti zmehčave niti bojev, da v diplomatskih sporih ne ostanemo premagani. Tri vprašanja so sedaj važna. Vprašanje Baranje, italijanske evakuacije in Albanije. Last upa, da se bo v zunanjih vprašanjih dosegel splošen sporazum, notranja politika pa je odvisna od tega, ali bo demokratska stranka pristala na revizijo ustave.

— Protiv intrigira dalje. Beogradska »Pravda« poroča: Akcija Stojana Protića je dospela pri hrvatskih politikih v resnejšo fazo. Po mnogih informativnih razgovorih je stopil Protić naposed v službene konference z zastopniki »Hrvatskega narodnega bloka«. Oni, ki se pogajajo s Protićem, gledajo nanj ne samo kot na osebo odličnega politika, nego tudi kot na enega izmed radikalnih pravkov, kar se nadejajo, da stoji za njim, če se ne ves radikalni klub, pa vsaj gotovo število radikalnih poslancev. Sicer pa ni radikalna stranka resnično še niti dosegla storila, da bi desavuirala tega svojega člana, ki zlahka hrbtom svojo stranko deluje za ustanovitve opozicijskega bloka proti politiki, ki jo vodi vlada Pašićeva. Da bi onemogočil pogajanja s hrvatskimi politikmi, se je postavil Protić takoj na dve, zanj ugodni in za državno politiko nevarni stališči: 1. Odboril je in celo priporočil plemensko orijentacijo in 2. odboril in priporočil je borbo za revizijo pravkar sklenjene ustave. Takoj na prvi pogled se vidi, kako škodljivi sta ti dve stališči za ureditev razmer v naši državi ter za ureditev narodnega in državnega blaginje. Zato moramo z obžalovanjem konstatirati, da se tako razdiralna Protićeva akcija vendarle tolerira in od samih radikalcev nekako celo odobrava. V nedeljo so imeli v Rogški Slatinji Protić, Radić in dr. Trumbić skupno konferenco, na kateri naj bi se ustvaril temelj velikega opozicijskega bloka proti današnjemu načinu upravljanja države. Radić in dr. Trumbić sta prišla na ta sestanek kot predstavnika takozvanega Hrvatskega narodnega bloka. Konstatuje se, da je dr. Trumbić popolnoma izgubil svojo politično individualiteto ter se je potopil v ta negativni blok. In kar je najglednejše, dr. Trumbić se je postavil povsem v službo Radiću. Konferenca s Protićem je trajala dve uri. Pogajanja so tekla z velikimi težavami, tako da sta Radić in dr. Trumbić dvakrat med konferenco imela posebno posvetovanje. Tudi pri tem pogajanju je Radić vztrajal na zahtevah, da je sedanji režim treba vrči. Protić je naglašal svoj načrt ustave kot bazo za novo ureditev države. Zaradi slabih izkušenj, ki jih je imel kot šef vlade z narodnim klubom, kaže Protić večjo opreznost. Do sporazuma je še daleč tudi po tej konferenci. Protić odpušnje v Beograd, kjer hoče pogajanja nadaljevati.

— Navodila občinam glede zakona za zaščito države. Beograd, 19. avgusta. (Izv.) Notranje ministrstvo je sedaj odposlalo vsem političnim oblastem in občinam natančna navodila, kako postopati proti komunistom in kako je treba tolmaiti zakon o zaščiti države. Nekateri politični oblasti so zakon vporabljali tudi proti socialnim demokratom. Zakon je sedaj treba vporebljati samo proti komunistom in protidržavnim elementom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. avgusta 1921.

— **Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«** v Ljubljani naznanja vsem svojim podružnicam in rodoljubnemu občinstvu, da se vrši letošnja velika skupščina dne 8. sept. v Ljubljani v veliki dvorani Narodnega doma. Ob 9. dopoldne se vrši predzborovanje, ob pol 11. pa glavno zborovanje. — Vabila in glasovnice se tudi letos ne bodo razpošiljale, ker bi bila poština prevelika, denarja pa nam tako primanjkuje. Delegati naj dobe povabila pri svojih podružnicah.

— **Zalna seja občinskega sveta** mariborskega povodom smrti Nj. Veličanstva kralja Petra I. se vrši v soboto, dne 20. t. m. ob 18. v občinski posvetovalnici.

— **Zapisega državnega uradništva.** Takoj drugi dan po kraljevi smrti, dne 17. avgusta ob 11. je g. minister Hribar zapisel načelnike vseh uradov, kateri so ob 17. zapisali ostalo uradništvo.

— **O priliki smrti našega kralja** je mestni magistrat ljubljanski še isti večer, ko se je za smrt zanimal, poslal v imenu občinske uprave glavnega mesta Ljubljane sožalno brzojavko kabinetni pisarni Nj. Veličanstva kralja v Beogradu.

— **Zalna zastava na šentjakobskem zvoniku.** V sredo je splezal smeli tesar Sušnik, po domače Martinček, na križ šentjakobskega zvonika ter ondaj izveslil veliko črno zastavo. Mnogi ljudje je ob obdobju gledala plezanje ne več mladega tesarja in marširajo se je tresel za njegovo življenje. Toda Martinček je mirno in počasi priplezal na križ, opravil ondaj svoje delo ter prav tako mirno zlezal zopet na varno.

— **Borec kralja Petra.** Smrt našega osvoboditelja kralja Petra I. Karlovičeviča oplakuje tudi star njegov borec, Slovenec g. Aleksander Toman, ki je bil v Mrkonjevičevih četi za bosanskega ustnika. Takrat se je udeležil teh bojev več Slovencev-dobrovoljcev, po večini idealnih dijakov, sledenih vzorom našega pesnika Stritarja, ki je tedaj opeval trpljenje bosanske raje. Med dobrovoljci je bil tudi g. J. Rozina, poznejši posestnik in lastnik žage v Pudobu pri Starem trgu na Notranjskem. G. Aleksander Toman je bil dalje časa v Ameriki, kjer je deloval kot častnik in informiral ameriško, kakor angleško javnost o našem čebelarstvu. Nekaj mesecev pred izbruhom svetovne vojne je prišel v domovino. Nastanil se je v domnem stanovanju na Viču. Za mobilizacije l. 1914 so ga avstrijski oblasti prišli in odpeljali na Grad. Ko je pozneje obsojen na več mesecev zapora zaradi protivastrske propagande. Sedaj živi g. Aleksander Toman v Ljubljani, v zelo skromnih razmerah. — **Izložbe ljubljanskih trgovcev in obrtnikov** dokazujejo, kako veliko spoštovanje in popularnost uživa med njimi pokojni kralj. Med zelenjem in črnimi pregrinjali so razstavljene različne kraljeve slike in sličice ter kipi; pred njimi leže šopki ali venci in drugo. V neki izložbi stoji ob kipi žalostna črnila zopet druge razprostrane kraljeve slike svoja krilo moglo prelet; drugje ovijajo narodne ali državne trobojnice, zastre s črnim florom kraljevske podobe ter so aranžirani trakovi z napisli: Slava našemu kralju Osvoboditelju! — Večna slava kralju junaku itd.!

— **Zalna služba božja** povodom smrti Nj. Veličanstva kralja Petra I. se bo vršila v evangelijski cerkvi v nedeljo ob 10. dopoldne.

— **Prostost poštne Narodnega gledališča v Ljubljani.** Kr. ministarstvo je obvestilo podrejenemu uradu, da je Narodno gledališče v Ljubljani državna ustanova in da mu gre pravica prostosti poštne in da službene dopise z državnimi oblastmi in uradi.

— **Trboveljski škandal.** Pod tem zaglavjem prinaša današnji »Slovenec« dober članek, čigar vsebini mora pridruži vsak Jugosloven, katerega se ni prišla trboveljska smola — posredno ali neposredno. V istem zmislu je »Slovenski Narod« že ponovno pisal. Pri Trboveljski družbi in onem privesku, ki si ga je nadela, stvari niso v redu. Trboveljska in kar se drži, je pridobitno podjetje. Naravno, da skuša zaslužiti kar se da. Na naši upravi pa je, da jo pouči, kako daleč sme iti. To se doslej, žal, ni zgodilo. Bila je velika komisija in je izdelala točno poročilo. Za družbo ni ugodno. Utegne se zgoditi, da bo moralo priti v celoti v javnost. Vse to je bilo smoladi. Sedaj pa se govori po Ljubljani, da je prišla nedavno druga komisija, ki je nekako zagonetno tiho opravila svoje delo. Pravijo, da je v nasprotju s prvo komisijo dala ugodno poročilo za družbo. Mi bomo to novico za enkrat. Povišanje cen ob času, ko gre obrtu slabo, gotovo ni bilo na mestu. Govori se sedaj, da hoče Trboveljska družba dobiti še uvozno carino na premog. Mogoče je, da se prizadeva. Kdo bi tameril družbi? Zameriti pa bi morali onemu, kateri tako prizadevanje podpira. Mi ponavljamo: Vse leži na naši upravi. Krmilo je tu. Če so krmarji nevednejši, proč z njimi!

— **Abiturientom iz Slovenije!** Abiturienti, ki nameravajo nadaljevati svoje študije na visokih šolah naj v lastnem interesu nemudoma pošljejo natančne podatke o dose-

danjih študijah, o nameravanem študiju (kje, stroka) in premoženjskem stanju podpisanemu društvu. Podporno društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani.

— **Poduradniki finančne kontrole v Hodošu, Prekmurje,** so nabrali znesek 1164 K kot prostovoljno darilo, in sicer za naše istrske brate trpine, katerim so Italijani njih domove uničili. Znesek se je odposlal naravnost odboru »Istrske Vile« v Kastav.

— **Izkaznice za potovanje s sliko** v vizitnem formatu se izdajajo sedaj za domačine na polic. ravateljstvu v Ljubljani za dobo enega leta. Izkaznice so kolkovane s 50 para.

— **Pravnik Tonček Sivka.** Dne 11. t. m. se je zbralo večje število ljubljanskih in zagrebških akademikov v St. Jurju ob J. Z. da se poslove od svojega nepozabnega in na tako tragičen način v ljubljanski bolnici umrlega tovariša Tončka Sivka. Slovesni rekviem je daroval v župni cerkvi ob navzočnosti njegovih tovarišev, šolske mladine in drugega občinstva njegov nekdanji sošolec novomašnik Odilo Hajnšek, pri katerem je popeval ljubljanski pevec jurist Stanko Benedikt. Po cerkvenem opravilu so šli njegovi tovariši in prijatelji na njegovo gomilo ter jo okrasili s cvetjem in venci.

— **Govor o sv. pismu** (slovenski) se vrši v evangelijski cerkvi na Gospodarski cesti v nedeljo ob 8. zvečer.

— **Od doma pobegnili.** Ivan Arhar, 12letni deček iz Spodnje Šiške je pred dnevi pobegnil od doma in se ni še doslej povrnil. Hodi gologlav in bos.

— **Iz Škofije Loke.** Za nedeljo, 21. t. m. napovedani nastop škofiješkega Sokola se preloži na nedoločen čas.

— **Ukraden voziček.** Vrtnarici Fr. Hribernikovi iz Zvonarske ulice je neznan tat na Počakarijevem trgu odpeljal dvokolesni voziček. Kaj vse že tatovi krajejo pri belem dnevu!

— **Težka nezgoda.** Danes jutraj je težko ponesrečil neki vojak pri železniškem predoru na Martinovi cesti. Jahal je konja, ki se mu je splašil. Vojak je padel s konja in si pretresel možgane. Poškodovan je tudi na glavi. Nezvestnega so prepeljali z rešilnim vozom v garnizijsko bolnišnico.

— **Prošnja.** One ruske vojne ujetnike, ki so se vrnili iz Irkutska (Sibirije) preko Petrograda in Trbiža domov in so bili z Metodom Paternostom skupaj, zlasti pa onega, kateremu je moj sin Metod izročil na me naslovljeno pismo, katerega je potem oddal dne 31. julija t. l. na pošti v Trbižu, prosim, da mi podajo natančnejše poročilo o Metodu na naslov Hinko Paternost, nadučitelj, sedaj v Mengšu št. 25. Stroški se povrnejo.

— **Umrl je** nezadoma v Celju Josip Pysan, veletrgovec v Londonu in Trstu. Bil je zvest primorski narodnjak. Usoda vojne ga je poglala v begunstvo. N. v m. p.!

— **Prepovedan list.** Notranji minister je prepovedal za našo državo razpečevanje lista »Humoristische Blätter«, ker piše žaljivo o naši državi in njenih interesih.

— **Kongres Zveze železničarjev.** Beograd, 19. avgusta. (Izv.) Za te dni določeni kongres Saveza železničarjev je z ozirom na smrt kralja Petra I. odložen.

— **Aretrirana komunistična učiteljica.** V Sarajevu so aretrirali bivšo učiteljico Danico Bosanac, ki je pravi tip ruske nihilistke. Je kakor možka, ima kratko podrezane lase in očale. Aretrirali so jo zaradi odobravanja atentata in razžaljenja vladarske hiše. Policija jo je oddala državnemu pravdnistvu.

— **Poštna urada v Kastvu in pri Sv. Mateju** poslujeta samo za pisemski promet. Kdaj se odpre z njima tudi paketni promet, še ni znano, vsekakor pa v bližnji bodočnosti.

— **Na otoku Krku** otvorjeni poštni uradi. Na otoku Krku so doslej otvorjeni naslednji poštni uradi: Krk, Baška, Punal, Vrbinj, Malinska, Dobrinj in Omišalj.

Železniška nesreča.

— **Zidanmost, 19. avgusta.** (Izvir.) Včeraj ob petih popoldne je nastala na doslej še nepojasnen način na progi južne železnice med postajama Rajhenburg-Krško-Vi. dem železniška nesreča. Praški br. zovlak št. 507, vozeč v smeri proti Zagrebu je nenadoma skočil ves s tira. Tir je povsem razoran. Nesreča ni imela resnih posledic in absolutno nikakih človeških žrtev. Ranjen ni bil nikdo med potniki ne izmed železniškega osebja. Ta, ko so pričeli z reševalnimi deli in začeli dvigovati posamezne vozeve. Promet je do danes opoldne na tej progi povsem ustavljen. Upajo da bo zvečer že odprt popolni promet.

— **Ljubljana, 19. avgusta.** Zaradi nezgode med postajama Krško-Rajhenburg je moral današnji orientekspres voziti po dolnijski progi.

Najnovejša poročila.

Pogajanja za ureditev obmejnega prometa na Sijerskem.

— **Gradec, 19. avgusta.** (Izv.) Današnja »Grenzwahte« javlja iz graških uradnih krogov, da se v kratkem prično in obnove pogajanja med Jugoslavijo in Avstrijo za ureditev takozvanega malega obmejnega prometa med obema državama na Sijerskem. Mali promet, kakor znano, je bil pred meseci ukinjen. Ta pogajanja slona na zelo široki podlagi. Definitivni dogovori ne bodo urejevali samo prometa med obmejnimi kraji, ampak bodo vsebovali dalekosežnejša določila. Graška vlada je že izdelala podrobne načrte o ureditvi obmejnega prometa, ne ureditvi rečnega in plovnega prometa in ribolova na Muri, razpravljala se bodo vprašanja šole, dušebrižništva, zdravja, veterinarstva, lova, telefona, brzojavo, pošte in vsa druga obmejne kraje zadevajoča lokalna vprašanja. Te dni bo graška vlada obmejno prebivalstvo pozvala, da na licu mesta izrazi svoje želje.

Baranja.

IZ AZNITEV BARANJE. — MADARSKE ČETE PRIHAJAJO.

— **Budimpešta, 19. avgusta.** (Izv.) »Az Est« javlja, da so včeraj prispele prve čete v Novi Segedin. Jugoslovanske čete so mesto že preje izročile antantnim oficirjem. Velik del prebivalstva srbske narodnosti je mesto zapustil in se s četami umaknil v Jugoslavijo. Jugoslovanske čete so doslej izpraznile osem obmejnih vasi.

— **d Budimpešta, 18. avgusta.** Uradni list objavlja vladno naredbi, bo o pravomocnosti madžarskih zakonov v ozemljih, ki se imajo izprazniti in priklopiti Madžarski. Nadaljna naredba notranjega ministra pooblašča za osvobodene pokrajine imenovanega vladnega komisarja, da more uporabljati orožništvo in državno policijo tudi izven svojega navadnega delokroga.

BREZUSPESNA BORBA ZA REPUBLIKO BARANJA.

— **Beograd, 19. avgusta.** (Izv.) Poselna deputacija članov izvršilnega odbora neodvisne baranjske republike je tekom včerajšnjega dneva izročila poleg naših vladnih zastopnikom male antante obširno spomenico, navajajoč glavne vzroke, ki so dovedli do koraka, da se je proglasila neodvisna, demokratska baranjska republika. Spomenica pravi, da je na podlagi triantonse pogodbe določena izpraznitev od strani naše države močno pretresla vse prebivalstvo. Z vsa odločnostjo se namerava prebivalstvo upreti Horthyjevemu režimu. Strah in groza gre pred belim terorjem Horthyjevih čet. Polmilijonski narod Pečuha, Baranje in Bajo protestira proti temu in je vsled tega proglasil neodvisno, demokratsko, za ekonomski razvoj sposobno barnjsko republiko pod pokroviteljstvom države SHS in zaščito male antante. — **Noto** so zastopniki male antante v Beogradu sprejeli na znanje.

— **Beograd, 19. avgusta.** (Izv.) Vsi zastopniki tujih vlad v Beogradu so sprejeli baranjsko deputacijo in vzeli nje spomenico na znanje. Angleški diplomatični odpravnik pa ni hotel od deputacije sprejeti spomenice s kratko motivacijo, da nima za to pooblastila od svoje vlade.

— **Pečuh, 19. avgusta.** (Izv.) Za nedeljo nameravajo pristati svobodne baranjske republike prirediti velikomano manifestacije. Te manifestacije se udeležijo vse prebivalstvo in vsa bližnja okolica.

★

KONEC STAVKE STAVBNIH DELAVCEV V ZAGREBU.

— **d Zagreb, 18. avgusta.** (ZNU. Službeno.) Na prošnjo stavbnih delavcev je poverjenik za socialno skrb interveniral pri stavbnih podjetnikih, da bi se začela pogajanja s stavkajočimi stavbnimi delavci. Pri pogajanjih, ki so se nato začela in katerim je prisostvoval tudi poverjenik za socialno skrb in ki so trajala nekaj dni, se je danes dogel sporazum v tem zmislu, da se je stara kolektivna pogodba podaljšala za nedoločen čas. Delavci se imajo v zmislu sporazuma takoj vrniti na delo.

NEMCIJA NAM DA LOKOMOTIVE NA RAČUN OŠKODNINE.

— **Frankfurt n/M., 19. avgusta.** Na željo jugoslovanske vlade pride v Beograd inženir Haumann, da vodi z beogradsko vlado pogajanja glede dobave železniških lokomotiv, vovoz in drugega železniškega materiala na račun vojne oškodnine.

SESTANEK DR. BENEŠ — dr. SCHÖBER.

— **Dunaj, 19. avgusta.** (Izv.) V najkrajšem času bo sestanek dr. Beneša in avstrijskega kanclerja dr. Schöbera. Na sestanku se bodo zaključila česko-avstrijska pogajanja in rešila vsa vprašanja, ki so se v bistvu obravnavala v Hallstattu.

TRGOVSKA POGODBA MED NEMCIJO IN ITALIJO.

— **Berlin, 19. avgusta.** Med zastopniki nemške in italijanske vlade se vodijo pogajanja za ustvaritev trgovske pogodbe. Zadevne načrte sedaj proučava italijansko zunanje ministrstvo.

PREPREČEN KOMUNISTIČNI PUČ V BUDIMPEŠTI?

— **Budimpešta 18. avgusta.** Kakor poroča neka lokalna korespondenca, je včeraj policija presenetila v neki hiši 8. okraja komunistično zborovanje, ki se ga je udeležilo kakih 30 delavcev. Vse prisotne so odvedli na policijo, ker so priznali, da pripadajo komunistični organizaciji, ki ima namen pripraviti oborožen puč. V njihovih stanovah so našli kompromitujoča pisma. V načrt je zapletenih kakih 110 oseb. Niti cele akcije vodijo k dunajskim emigrantom.

PREMIRIJE V GOR. SLEZIJI.

— **d London, 18. avgusta.** Poročevalec lista »Daily Mail« javlja iz Opola, da se Nemci in Poljaki sklenili premirje. Obe stranki bosta od jutri dalje izročili enako množino orožja medzavezniški komisiji.

VELIKI POLOM NEMŠKE BANKE.

— **Berlin, 17. avgusta.** Veliko senzacija in razburjenje je povzročil polom takozvane »Sportbanke« v Berlinu, ki pripada bankirju Karolu Köhnu in njega bančnemu koncernu. Pasiva banke znaša nad 36 milijonov.

NAPETOST MED JUGOSLAVIJO IN ALBANIJO?

— **d Ženeva, 16. avgusta.** Vlada Albanije, ki je članica zveze narodov, je z ozirom na člen 11 pogodbe o Zvezi narodov, zahtevala intervencijo sveta Zveze narodov, da se obvaruje mir med Albanijo in kraljevino Jugoslavijo, ki ga ogrožajo gotovi dogodki poslednjih dni. Predsednik sveta Zveze narodov je v smislu določenih pogodb sklenil staviti to vprašanje na dnevni red bodoče seje sveta Zveze narodov, ki se sestane v kratkem.

Kultura.

ČESKOSLOVAŠKA IN JUGOSLOVENSKI AKADEMIJI.

»Obzor« poroča: Med beogradsko akademijo znanosti, zagrebško jugoslovensko akademijo znanosti in umetnosti ter českoslovaško akademijo znanosti in umetnosti se vodijo pogajanja glede sporazuma o skupnem znanstvenem delu. Vse tri akademije so določile svoje delegate, ki naj določijo ta sporazum. Zgodilo se bo to na sestanku delegatov, ki se bo bržkone vršil meseca septembra v Zagrebu. Naši delegati so gg. Janeček, Majnolovič in Majcen iz Zagreba ter G. Zujović, A. Belič in L. Stojanović iz Beograda.

— **Novi zbori.** V kratkem izide v založništvo Zvezne tiskarne 10 moških in mešanih zborov, katere je na narodna besedila iz Strekljeve zbirke uglasbil Emil Adamič. Večino teh pesmi sta izjavljala z velikim uspehom na svojih koncertih ljubljanski učiteljski pevski zbor in »Ljubljanski Zvon«. V isti založbi izide tudi nov moški zbor z bariton solom Kam škranjček moj hiti? na besedilo Iva Peruzijca, uglasbil Zorko Prelovca, melodijozna pesemca, ki bo popularna kot istega skladatelja skoro ponarodele »Rdeče rože«. — Izšla je dalje 11. številka Male Pesmarice, ki jo tudi izdaja Zvezna tiskarna. Ponatiskuje lep, pa precej pozabljen H. Volaričev moški zbor »Zvečer« z bariton solom, primeren za podkornice. Kako se je Mala Pesmarica med našimi pevskimi krogi priljubila, dokazuje dejstvo, da so nekatere številke popolnoma razprodane in jih bo treba v drugič natisniti. — Založništvo pevskega društva »Ljubljanski Zvon« je oskrbelo drugi natis »Treh moških zborov« (Adamič: Ljubici, Rožanc; Mak žari in Prelovca: Rdeče rože.) Partitura stane 10 K, narode se pri društvu, ki razpošila tudi za nizko ceno litografirane glasove posameznih pesmi. Društvom bo z njimi gotovo ustrezno.

— **Založništvo »Planinskega koledarja«** uljudno prosi, da vsi ki še niso nakazali denar, to nemudoma store, da s tem omogočijo novo izdajo v letu 1922. — Vsi zainteresirani, ki hočejo v tem koledarju inserirati, naj se pismeno obrnejo na Založništvo (Brunon Rottor), Maribor, Krekova ulica 5.

Društvene vesti.

— **Pevsko društvo Slavija Vič.** Glince. Pevska vaja za ženski zbor danes odpade.

— **Gasilno društvo v Radovljici** se tem potom zahvaljuje pevskemu društvu »Sloga« za brezplačno sodelovanje pri veselici ter vsem blagorodnim darovalcem, požrtvovalnim gospe in gospodom, ki so s svojim trudom pripomogli k izredno lepemu uspehu prireditve. Naj bodo uverjeni vsi, da si društvo šteje v dolžnost, ostati zvesto svojim ciljem ter jim na ta način povračati njihovo dobrohotnost! — Odbor.

Ljubljanski velesemenj.

Dela na razstavnem prostoru, obsegajočem nad 25.000 m², na katerem se bo vršil »Ljubljanski veliki semenj«, z mrzlično naglico napredujejo. Posamezni paviljoni, katerih število znaša okrog 30, so po večini že popolnoma dovršeni. Dosedanja dela kažejo, da bo nudilo razstavišče nad vse pestro sliko. Prvi se preseli na razstavišče urad »Ljubljanskega velikega semenja«, da bo mogel že pred otvoritvijo semnja poslovati na licu mesta. Te dni se je tudi pričelo z montažo električne razsvetljave. Za sejmski prostor je predvidena namreč lastna električna centrala. V nji bo parni stroj s 100 HP proizvajal 70 emperov električnega toka. Stroj je stavila na razpolago tukajšnja trdka Stebi & Tujec. Tako velika množina električnega toka je potrebna, ker bo večji del razstavljenih strojev v obratu.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— **d Zagreb, 18. avgusta.** Devize. Berlin 210—210,50, Italija (izplačilo) 750—755, Italija (ček) 745—750, London 645—648, Novi Jork (ček) 176 do 176,75, Pariz 1355—1360, Praga 205 do 210,50, Svica 0—2985, Dunaj 16,95 do 17,55. Valute. Ameriški dolarji 174 do 175, 20 krod v zlatu 595 do 600, napoleonori 595—600, nemške marke 210 do 211, romunski lei 210—0, italijanske lire 745—0.

PROMETNE TEŽKOČE Z ITALIJO ODSTRANJENE.

— **Ljubljana, 17. avgusta.** Obratno ravnanje južne železnice objavlja: Dne 17. t. m. so se v Ljubljani sestali zastopniki italijanskih in jugoslovanskih državnih železnic, kakor tudi jugoslovanske in avstrijske južne železnice. Na konferenci se razpravlja o prometu kosovnega blaga, ki doslej ni bil urejen. Dosegel se je popoln sporazum. Počeni s prvem septembrom t. l. odpadejo torej vse težkoče v prometu z Italijo, ki so ovirale trgovino v tolikoj da se je na železnicah sprejemalo blago samo v vozovnih nakladah. Od tega dne dalje bo sprejemala železnica v prometu z Italijo brzo vozno in navadno tovorno blago. Ako nastanejo kake zapreke, se bo to posebej objavilo.

— **g Proračun ministrstva za kmetijstvo.** V finančnem ministertvu je končan pretes proračuna ministrstva za kmetijstvo in vedo, ki znaša po predloženem načrtu 160 milijonov dinarjev. Vse proračunske postavke so se znatno znižale, tako da bo ves proračun znašal samo 140 milijonov dinarjev.

— **Razprodaja različnih cunaj** pri Vojnem prikupstvu v Capragu pri Sisku bo dne 17. oktobra 1921 ob 10 dopoldne potom javne pismene dražbe. Pismene ponudbe je vlagati na naslov Vojno prikupstvo v Capragu do gori navedenega časa. Dva izvoda dražbenega oglasa, ki vsebujejo pogoje in druge podrobnosti, sta na vpogled zainteresentom pri tigovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. Na ponudbe, ki ne bi povsem odgovarjale pogojem, se ne bo oziralo.

— **g Prosti uvoz cerkvenih zvonov.** Na seji gospodarsko - finančnega komiteja 10. t. m. se je sklenilo dovoliti prost uvoz cerkvenih zvonov. Nato se je razpravljalo o povišanju carine na uvoz blaga, ki se izdejuje pri nas. Glede zadnjega vprašanja se komite še ni zdelil.

— **g Bolgarska Narodna banka** izkazuje za leto 1920 čistega dobička 1121 milijon levov napram 829 milijonov levov v letu 1919. Od te vsote dobi državna blagajna nad 85 milijonov levov.

— **g Prošnje za izvoz in uvoz na Českoslovaškem.** »Prager Presse« poroča, da je finančno ministertvo podaljšalo vrednost prošnji za izvoz in uvoz od 6 mesecev na eno leto. S tem odpadejo dolgotrajne procedure za podaljšanje izvoznega in uvoznega dovoljenja.

— **g Českoslovaški čevlji za Jugoslavijo.** »N. Wiener Tagblatt« piše v poročilu o orijentalnem velesejmu v Bratislavi, da so jugoslovanski trgovci kupili za 2½ milijona českoslovaških čevljev.

— **g Bolgarski tobak.** Letošnja žetev tobaka v Bolgariji se ceni na 25 milijonov kg. Cena tobaku je 15 do 18 levov, slabše vrste pa so še cenejši.

— **g Proti tihotapstvu na Adriji.** Iz Beograda javljajo, da sta vojno in finančno ministertvo izdala vse potrebne odredbe in svrhu zavarovanja našega jadranskega ozemlja proti tihotapstvu.

— **g Rusko - nemška transportna družba.** Ruska trgovska mislija v Berlinu je sklenila z družbo Hamburg-Amerika Linie pogodbo, ki bo podlaga za ustanovitve rusko - nemške transportne družbe, ki bo skrbela za celokupen promet med Rusijo in Nemčijo.

— **Svet Zveze narodov.** Kakor poroča »Journal« iz Ženeve, sodijo, da se bo svet Zveze narodov sestel v času od 22. do 28. avgusta. Mogoče je, da bo svet smatral gradivo v predloženih listinah za nezadostno, da pa bo vseeno pooblastil komisijo, naj predlozene listine skrbno prouči. Svet Zveze narodov namerava neposredno prizadeti podrobno zislišati. — Kakor poroča »Agence Havas«, se bo svet Zveze narodov sestel pred 26. avgustom v Ženevi. Na dnevnem redu bo v prvi vrsti proučitev gornješlezjskega vprašanja.

Desetletnica S. K. Ilirije.

Desetletnica Sportnega kluba »Ilirija«. S sportnimi prireditvami v dneh 13. in 14. avgusta je proslavil naš prvi in najstarejši sportni klub skromno, a najprimernejše desetletnico obstoja, deset let dela za procvit slovenskega sporta in v korist teles. vzgoji. Pri tekmah so odlično sodelovali Hrvatski akademski sportni klub in Hrv. lahkoatletski S. K. Marathon iz Zagreba, Ljubljanski sportni klub, S. K. Sparta, S. K. Jadran, S. K. Svoboda, S. K. Slavija in S. K. Primorje. Proslavo je zaključil prijateljski sestanek v hotelu Tivoli, na katerem so se razdelile zmagovalcem iz raznih tekem častne kolajne. V naslednjem podajamo kratko poročilo o sportnih prireditvah:

Nogomet. Glavna točka nogometnega programa in najzanimivejša prireditev v proslavi desetletnice, finale za prvenstvo Slovenije, Ilirija : Atletiksportklub, Celje je izostala, ker so Celjani v zadnjem hipu tekmo odpovedali. Nekorektno postopanje Atletiksportkluba je vzbudilo mnogo nevolje, posebno ker je znano, da je Ilirija rade volje sodelovala 17.7. povodom otvoritve novega igrišča v Celju. O aferi bo razpravljali bres dvoma še nogometni savez. — V nadomestilo se je vršila tekma Ilirija : Ilirija rez. Rezultat 6 : 1, polčas 3 : 0. Igra je bila prav živahna in zanimiva. — Ilirija rez. : Sparta 4 : 0. Igralo se je dvakrat po 30 minut. Rezerva Ilirije je bila napram Sparti v znatni premoči. — Ilirija naraščaj A (zelena) : Ilirija nar. B (rdeča) 4 : 0.

Zenski rokomet. Ilirija : Slavija 11 : 1, Ilirija : Jadran 8 : 2. V obeh

tekмах zmagovite članice Ilirije so od poslednjega nastopa mnogo napredovale. Jadran je razvil pretekli mesec od svojega prvega nastopa skoro lepšo igro, vsaj v kombinaciji je bil takrat boljši. Slavija je nastopila prvič pred javnostjo. Igralke so se sa svojo prvo tekmo marljivo pripravile in razvile mično, zanimivo igro.

Plavalna tekma. Rezultati so v splošnem najboljše, kar se jih doslej doseglo v Sloveniji. Aranzma tekma je bil povoljen, udeležba je bila vesled hladnega in deževnega vremena nekoliko pičla. Uspeli: 100 m prosti stil sen.: 1. Roman Weesiag 1 : 23.2 (Ilirija), 2. Kramaršič Vlado 1 : 31.6 (L. S. K.), 3. Golob Hubert 1 : 32 (L. S. K.). — 50 m prosti stil sen.: 1. Ravnik Franc (Ilirija) 34.8, 2. Roman Weesiag (Ilirija) 34.9, 3. Vlado Kramaršič (L. S. K.) 39 — 50 m prosti stil jun.: 1. Vladimir Franchetti (Sparta) 41.2, 2. Janežič Vilko (Primorje) 41.4, 3. Golob Hubert (L. S. K.) 41.8 — 100 m prosti stil, sen.: 1. Lukan Mitja (L. S. K.) 1 : 29, 2. Premelč Slavko (Sparta) 1 : 34.5, 3. Trnkoczy Dalibor (L. S. K.) 1 : 38.6 — 100 m hrbtno: 1. Ulčar Franc (Ilirija) 1 : 46.2 druga dva odstopila med konkurenco. — 100 m bočno: 1. Ravnik Franc (Ilirija) 1 : 27.5, 2. dr. Vučina Leo (L. S. K.) 1 : 33.4, 3. Hronek Sándor (Ilirija) 1 : 37.4 — 50 m prosti stil, dame: 1. Erbežnik Ema (Jadran) 46.3, 2. Medved Mimi (L. S. K.) 48.1, 3. Brodar Pepca (Jadran) 54.3 — 300 m prsno dame: 1. Erbežnik Ema (Jadran) 5 : 33.7, 2. Vrtačnik Vera (L. S. K.) 5 : 34, 3. Prekuz Frančiška (Ilirija) 5 : 50.

Stafeta 50 m prsno + 50 m bočno + 50 m hrbtno + 50 m prosti: 1. L. S. K. 3 : 13.8 Ilirija odstopila tik pred ciljem. — Skoki sen.: 1. Kordešič (Ilirija) 41 točk, 2. Vodišek Gabrijel (Ilirija) 38 točk, dosegljivih točk 50. Skoki juniorjev: 1. Kresal Josip (Jadran) 18 1/4 točk, 2. Potokar Milan (Sparta) 17 3/4 točk, dosegljivih točk 25. — Skoki dam: 1. Kokalj Božena (L. S. K.) 13 točk, 2. Medved Mimi (L. S. K.) 12 točk, dosegljivih točk 15.

Lahkoatletični meeting. Skoro vsa prva mesta so si pridobili izvrstni atleti Hrv. akad. S. K. iz Zagreba. Hrvatski klubi goje 1. atletiko že več let. Ustvarili so si že močan kader atletov, ki se polagoma približujejo mednarodni kvaliteti. Pri nas je lahka atletika šele v prvem razvoju. Da bodo Hrvati skoro v vseh točkah zmagoviti se je vedelo naprej. 100 m: 1. predtek: 1. Matz (Hašk) 11.4, II. predtek: 1. Kojič (Hašk) 11.6, III. predtek: 1. Kirin (Hašk) 11.7. Finale: 1. Matz 11.8, 2. Kirin 12.1, 3. Kojič 12.2. 200 m: 1. Matz (Hašk) 24.6, 2. Pretnar (Ilirija) 26.1, 3. Bellen (Hašk) 40.0 m: 1. Kojič (Hašk) 58. 2. Beneš (Ilirija) 58.1 800 m: 1. Vojir (Hašk) 2 : 15, 2. Schneller (Hašk) 2 : 20, 1500 m: 1. Vojir (Hašk) 4 : 48, 2. Schneller (Hašk) 4 : 59. Stafeta 4 x 100 m: 1. Ilirija 51, 2. Svoboda Hašk diskvalificiran vsled protipropisne predaje. Skok v daljavo z zaletom: 1. Gašpar (Hašk) 542 cm, 2. Kirin (Hašk) 537 cm, 3. Pretnar (Ilirija) 527 cm. Skok v daljavo z mesta: 1. Gašpar (Hašk) 274 cm, 2. Jakupič (Hašk) 256 cm, 3. Kušević (Hašk) 252 cm. — Skok v višino z zaletom: 1. Jakupič (Hašk) 155

cm, 2. Beneš (Ilirija) 150 cm. — Skok v višino z mesta: 1. Gašpar (Hašk) 125 cm, 2. Pretnar (Ilirija) 115 cm. — Skok s palico: 1. Kovačič (Hašk) 260 cm, 2. Beltram (Ilirija) 222 cm. — Metanje diska: 1. Gašpar (Hašk) 32.36 m, 2. Kirin (Hašk) 29.60 m, 3. Kovačič (Hašk) 25.35 m. — Metanje kroglice: 1. Gašpar (Hašk) 10.33 m, 2. Kojič (Hašk) 9.42 m, 3. Pretnar (Ilirija) 9.32 m. Metanje kopja: 1. Gašpar (Hašk) 34.60 m, 2. Hirschler (Hašk), 3. Beneš (Ilirija).

Turistika in sport.

— Plavalna tekma na Bledu 21. t. m. je zaradi smrti Nj. Vel. kralja Petra odpovedana in preložena na poznejši čas. — Sportna Zveza. — Konjske dirke, določene na 20. in 21. t. m., so zaradi smrti Nj. Vel. kralja odpovedane.

Darila

Upravi našega lista so oddali: Za Jugoslovnsko Matico 570 K, nabranih v vinotocu pri »Jerici« dne 10. avgusta 1921. Srčna hvala!

— Za Jugoslovnsko Matico je darovalo uradništvo okrajnega sodišča v Radovljici K 350 mesto venca untreznemu sodnemu oficijalu Jožefu Brovcu. Iskrena hvala! Posnemajte!

— Družba sv. Cirila in Metoda je imela v preteklem mesecu še dohodke: I. Podružnice: Slovenjgradec, m. 400 kron; Slovenjgradec, ž. 442 K; Šmarje pri Jelšah, ž. 329 K; Sava, Javornik in Koroska Bela 2005 K; Ribnica, ž. 1700 K; Vransko 1400 K; Gaberje 1514 K; Grobelno in okolica 10.000 K; Dobova 730 K; Ptuj, ž.

1700 K; Litija 516 K; Ribnica na Polju 84 K 13 v; Brdo 11.413 K; Maribor, ž. 2256 K 40 v; Brežice, m. 2256 K 40 v; Brežice, ž. 2256 K 40 v; Ljubljana, sentjakobska nova, m. 806 K 20 v; Ljubljana, m. 110 K; skupaj 45.762 K 25 v. 21. Obrambni sklad: Josip Cepin, Slovenjgradec 200 K; šentpeterska 200 K; podružnica v Ljubljani 937 K; šentpeterska moška podružnica v Ljubljani 400 K; društvo »Mladika« v Ljubljani 600 K; skupaj 2137 K.

— Podružnica Jugosl. Matice v Trebnjem je poslala pokrajinsko mu odboru J. M. v Ljubljani 150 K, in sicer so darovali: zbirka darov ljiice 110 K in g. Vrbančič 40 K.

Poizvedba.

— Zgubil se je siv pes volje pasme včeraj 15. avg. ob 9. uri na imenu Doki. Kdor ga najde naj ga odda proti nagradi 1. Kalnič, Sv. Petra cesti 27, v Ljubljani.

— Našlo se je nekaj denarja. Zglasti se je pri g. A. Pogačniku, klošičeva cesta 4.

— Zatekel se je mlad pes volje pasme. Kje pove upravništvo »Slov. Narod«.

— Našla se je pred par tedni Gorenjskem vlakcu ženska telovarna obleka. Lastnica naj se javi na kolodvoru v Ljubljani.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Odgovorni urednik:

Ivan Podržaj.

Proda se stavbena parcela

na prijetnem kraju. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 5709

Prodajam več spalnih masivnih orehovih in češnovih oprav. mizarskega vajenca proti takojšnjemu plačilu. Josip Andrić, Kolezijska ul. 13, Trnovo. 5708

Dvosedežni avto

po potrebi tudi za 4 osebe v najboljšem stanju z novimi pnevmatikami in 2 res. kolesi se ceno proda. Karol Čamerlik, Ljubljana, Gosposka ul. 3. 5719

Mlad trgovski pomočnik

mešane stroke išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 5706

Dobro ohranjena spalna soba

se valed odpotovanja po zelo ugodni ceni prodaja. Vpraša se Krakovska ul. 10. 5697

Na prodaj dobro ohranjen otroški voziček.

Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 5701

Proda se črna salonska oprava s preprogo in zavesami.

Naslov v uprav. Slovenskega Naroda. 5698

Manufaktura na debelo

Prodajalec dobro vešč in pri malih trgovcih tudi na deželi vpeljan se išče proti dobri proviziji. Ponudbe pod »Pridnost 5707« na upravo Slov. 5707

Kupi se 1.000 do 1.500 komadov borovih drogov

za električni daljnovod 8-5 — 10 m dolžine proti takojšnji dobavi. Ponudbe na »Elektrarna Zagrad d. d.« v Višnjigori. 5715

Na prodaj 2 nadstropna nova hiša

s 7 stanovanji 5 minut od južnega kolodvora, lep razgled, mal vrt. Dopolni na Marijo Peček, Maribor, Mlinska ul. 32. 5717

Prazne vinske sode

v najboljšem stanju ca. 4.000 l na prodaj. Ponudbe pod »Soda« poštno ležerice Križevci pri Ljutomeru. 5637

Parno brizgalno

proda ali zamenja gasilno društvo v Litiji. 5717

Proda se več kavarniških divanov.

Poizve se Glince 28. pri Ljubljani

Rudniški računovodja

z večletno prakso, samostojna moč. Želi sedanjo službo premeniti, prevzel bi tudi mesto skladničnika ali blaginika. Eventualne ponudbe se prosi na uprav. Slov. Naroda pod »O. F. št. 2000/5718«. 5718

Naznanilo.

Vinotoč, Mestni trg št. 13, (po domače »pri Fridrihu«), znana mrlja klet, priporoča sledeča vina: Fini cvček iz najboljših goric 1. 28 K Ržljak, 1. vrste 1. 32 K Črno, močno, proti griži, 12 stop. 1. 32 K Prepričajte se in pošljite po vino.

Fine konjske salami

se dobijo vsaki dan sveže à 20 K kg pri Ivan Marinič, Glince pri Ljubljani. 5699

Potnik

mlajši, izurjen dobro v galanterijski in mešanih stroki se za mesto in bližnjo okolico takoj sprejme V. TRATNIK, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. 5721

Banka

Nikola Bošković a. d. v Beogradu.

Bankni oddelci: vrši vse bančne posle; sprejema hranilne vloge z odpovedjo in brez nje, odpravlja tekoče račune na podlagi blaga in prvovrstnih trgovskih menic, kupuje in prodaja vse vrste valut, efektov in deviz.

Blagovni oddelci: ima v zalogi in prodaja samo na veliko: vse vrste ključavničarskega blaga, ključavničarski material za gradnje, vse vrste orodja, pocinkano in čino pločevino, armature od medij, cevi za vodovod, jeklo za vozne vzmeti, osi, jeklena in železna žica, kuhinjsko železno posodje, solingensko blago, vse vrste vijakov, pojelelski stroji in orodje, guma Denip za avtomobile, konjak originalni francoski »MARTEL«, »HENESSY«, »FRAPEN«, sodo Kaustik liče prima »TAMATAVA«, vse po originalnim trgovskih cenah. Prodaje izvirno pljenjsko pivo iz slovite pljenjske pivovarne. 4119

Išče se stanovanje

s hrano ali pa tudi brez nje, za dve gimnazistki pri boljši družini. Kje, po ve uprav. Slov. Naroda. 5667

Išče se mesečna soba

za mirnega samskega gospoda Litografični zavod Čemažar in drug, Cesta na južno železnico. 5530

Iščeta se 2 sobi

ena za dva gospoda, ena za eno gospodično. Ponudbe na uprav. Slov. Nar. pod J. J. 5687

Bančni uradnik išče sobo

s hrano ali brez za takoj, proti dobremu plačilu. Ponudbe na upravništvo Slovenskega Naroda pod »Dobro plačilo/5659«. 5659

Pes

D. Hermann čistokrvni 12 mesecev star je na prodaj. Dušan Gorazd, Wolfova ul. 12. 5662

Brezplačno oskrbovanje

kake vile ali gradu v Sloveniji bi prevzel učiteljica v pokoju za stanovanje — za katero se plača najemnina — dve sobi s kuhinjo. Ponudbe pod »Jesen 5655« na upravništvo Slovenskega Naroda. 5655

Trgovski pomočnik,

mlajša moč, se sprejme pri trdki Ed. Suppan, Pristava. 5651

Kontoristinja

samostojna, slovenska in nemška korespondentinja, ter zmožna stenografije in strojepisja se takoj sprejme. Golob & Ko., tovarna kem. izdelkov Ljubljana — Vič. 5633

Proda se kompletan portal in trgovska oprava.

Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 5675

Proda se baraba

20 m², stoječa v sredini mesta Ljubljane pripravna za krojaško, čevljarstvo ali drugo podobno obrt ali tudi eventualno za stanovanje. Poizve se v Informacijski pisarni Joško Sever, Ljubljana, Dunajska c. 5. 5704

Razpis.

Gradsko poglavarstvo v Mitrovici želi uspostaviti vodovod in kloacnico, te poziva gg. koncesionare koji bi ovaj posao uzeli na sebe da to uspostavijo. Pobjizi uvjeti mogu se dobiti (videti) u kancelariji gradskog inženjera do 1. oktobra 1921, a načrti moraju biti podneti najkasnije do 1. novembra o. g. i to na gradsko poglavarstvo. 5713

Ortopedični telovadni zavod

v katerem se zdravi izbočen hrbet, itd. se nahaja v Stritarjevi ul. 91. Poizve se popoldan od 4.—5. ure.

Sprejme se trgovski prodajalec

v trgovino z mešanim blagom na deželi. Ponudbe na Pavel Kunčoh, šturje pri Ajdovščini. Julijana Benešiča. 5650

Muholovke

za p. n. trgovce ima v zalogi Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana, Bielwiesova 18. 4009

Novo prispeli

cerkveni zvonovi

iz pravega bronu, 10 letno jamstvo na zalogi okrog 50 komadov različne velikosti pri »Metallum« d. d. Zagreb, Illica br. 134. Telef. 1—98. Zahtevajte cenik! 5338

Več hiš (vil)

v Ljubljani ugodno na prodaj. Pojasnila se dobe v pisarni Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani: Selenburgova ulica 5/1. od 4.—6. popold. 5631

Novo vozna lokomobila na visoko napetost

iz tvornice Flöther, 40/48/54 PS, 8 atm, s kurilno napravo za slamo, teža približno 9300 kg se ceno proda. Cenj. vprašanja na Jugoslovansko importno in eksportno podjetje inž. Rudolf Pečlin, Maribor o. d., Trubarjeva ulica 4. Telefon 82.

Pozor! Reklamna ponudba! Pozor!

Veljavne samo 20 dni!

Radl opustitve moje zaloge ur pošiljam skozi 20 dni vsakemu, kdor mi pošlje izresek tega oglasa, krasno remontoir uro (za gospode) preizkušeno, 30 ur idočo, s 3 letnim pisemnim jamstvom za reklamno ceno od 40 din, mesto 85 din. franko za vnaprejšnji poslati znesek v priporočenem pismu. Ure se odpošlje takoj priporočeno. Po povzetju se pošilja edino proti naplačilu 10 din.

Skladščice ur Adolf Mithe, Zagreb, Samostanska ul. 4

Medić, Rakovc & Zank

preje A. Zanki sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavci: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastenec (Feder weiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, ple skarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to sroko spadajoči predmeti.

„MERA KL“. Lak za pode. „MERA KL“. linoleum lak za pode. „MERA KL“. Emajlni lak. „MERA KL“. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.

Naša neizmerno dobra mati, stara mati, prababica in tašča, gospa

Helena Završnik, roj. Verbič

se je danes preselila k svojemu soprogu v večnost. Pogreb se vrši v soboto, dne 20. avgusta ob 4. uri na tukajšnje pokopališče. Blag ji spomin!

CERNICA, 18. 8. 1921.

Rodbine:

Završnik, Zagorjan, Matmann, Kovač, Kobe.

Globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani, predobri stric, brat, gospod

Josip Pipan

trgovec

dne 17. avgusta ob 24. uri v 81. letu svoje starosti po težki in mukopolni boleznii mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v soboto ob 16. uri popoldan na mestno pokopališče v Celju.

Celje, dne 17. avgusta 1921.

Ferdinand Pipan, nečak, Marija Pipan, nečakinja, Fran Pipan, brat.